Пролетарі всіх країн, єднайтеся!

За педагогічні КАДРИ

ОРГАН ПАРТБЮРО, ДИРЕКЦІЇ, КОМІТЕТУ ЛКСМУ І ПРОФОРГАНІЗАЦІЇ КИЇВСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО ПЕДАГОГІЧНОГО ІНСТИТУТУ ім. О. М. ГОРЬКОГО

15 ЛЮТОГО 1957 року П'ЯТНИЦЯ
№ 6 (18)
Ціна 15 коп.

Наші кандидати

9 лютого відбулись загальні збори професорсько-викладацького, студентського та адміністративно-технічного персоналу нашого інституту, присвячені висуванню кандидатів у депутати до Київської міської та Сталінської районної Рад депутатів трудящих.

Колектив одноголосно висунув кандидатами до Київської міської Ради депутатів трудящих секретаря Київського обкому партії т. Тронька Петра Тимофійовича та директора нашого інституту т. Підтиченко Марію Максимівну.

Кандидатами в депутати до Сталінської районної Ради депутатів трудящих одноголосно були висунені Єрмак Василь Венедиктович — секретар партбюро інституту, кандидат філософських наук, т. Войтушенко Віра Денисівна — старший викладач інституту, кандидат філологічних наук та т. Скирда Тамара Іванівна — секретар Сталінського райкому партії.

Звіт перед виборцями

Днями в актовому залі нашого інституту відбулися збори виборців (виборчі дільниці №№ 1 і 6). Із звітом перед присутніми виступив голова виконкому Сталінської районної Ради депутатів трудящих депутат П. Ф. Мельник. Він розповів про діяльність виконкому за останній час.

Доповідач відзначив, що виконкомом проведена значна робота в галузі поліпшення побутових та житлових умов трудящих району. Житлова проблема зараз розв'язується, в основному, за рахунок ущільнення установ міста.

Виступаючі виборці (т. Семенов та інші) відзначили успіхи, досягнуті виконкомом у справі здійснення рішень XX з'їзду КПРС. Суворій критиці було піддано бюрократизм у роботі апарату виконкому, зокрема тов. П. Ф. Мельника, до якого дуже важко попасти на прийом.

Виборці побажали працівникам райвиконкому серйозніше контролювати діяльність будівельних і ремонтних установ, ліквідувати бюрократизм у роботі відділів виконкому.

Секретар виборчої комісії (виборча дільниця № 6) **Л. Г. Філіпова** (перша зліва) уточнює списки виборців.

Хід екзаменів з методики фізики

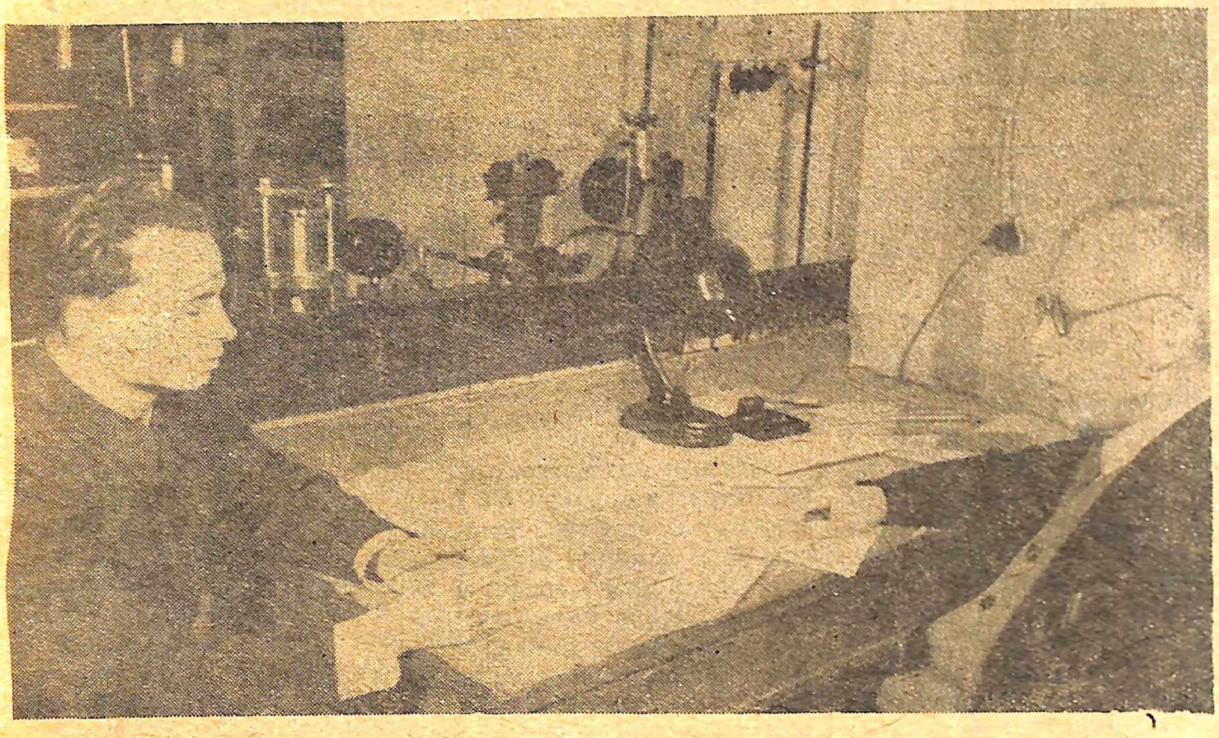

Екзамени з методики фізики, що відбулися на IV курсі фізико-математичного факультету, показали значно кращу підготовку студентів до своєї спеціальності, ніж у минулому році. В цьому відчувається позитивний вплив педагогічної практики. Під час відповідей на екзаменах студенти наводили приклади з власного досвіду проведення уроків у школі, розповідали, які засоби і методи вони використовували, які виготовили саморобні прилади, як пов'язували навчальну і виховну роботу.

Але не всі студенти глибоко обізнані з фізичними приладами. Розповідаючи, наприклад, про осцилографи, дзеркальні гальванометри, акумулятори, насоси, вони обмежувались лише загальними поверховими відомостями, не виявляли грунтовного знайомства з цими приладами, не мали чітких уявлень про їх застосування. Траплялись і такі випадки, коли студентка, пояснюючи будову і призначення реостата, не знала, з якого матеріалу виготовлено циліндр і дріт для намотки реостата. Називаючи всі види випрямлячів, студенти іноді не знали, як можна виготовити найпростіший з них содовий саморобний випрямляч.

Готуючись до екзаменів, студенти, звичайно, користувались лише підручниками і мало знайомились з допоміжною методичною літературою, педагогічними журналами. Так, наприклад, з питань методики викладання теми про доцентрову та відцентрову сили давались здебільшого поверхові відповіді. Отже, не були використані такі джерела, як «Нариси з методики фізики», ч. I та статті в журналі «Физика в школе», де ці питання висвітлені більш грунтовно. Відчувалась також недостатня пов'язаність питань загальної педагогіки з методикою викладання фізики.

Надалі в навчальній роботі кафедри методики фізики слід звернути серйозну увагу на зв'язок викладання фізики з потребами політехнічного навчання, на методику розв'язання задач, уміння керувати гурткової роботою учнів. Все це забезпечить кращу підготовку випускників нашого інституту до майбутньої їх діяльності як учителів і вихователів у середній школі.

О. К. БАБЕНКО,
професор, завідуючий кафедрою методики фізики.

На фото: професор **О. К. Бабенко** приймає екзамен з методики фізики у студента **Є. Коршака** (IV курс, фізико-математичний факультет).

Фото М. Шуряка.

На кабінет — один підручник

Тільки на «добре» і «відмінно» склали екзамени з спеціальної педагогіки та психопатології студенти другого курсу спецвідділу педагогічного факультету. По дві відмінні оцінки мають Л. Гулак, Г. Кобернік, О. Лобко, Г. Скринник, О. Литвинчук, В. Левченко, Г. Топчій (I група); Т. Полоз Л. Москаленко, Л. Навроцька, Г. Петенко, Т. Тимошенко, А. Федірко, К. Шило, З. Ласкаржевська, Ю. Микитюк (II група).

Але слід зауважити, що значною перешкодою у підготовці до екзаменів була відсутність у кабінеті спеціальної педагогіки необхідної кількості потрібної літератури. Так, наприклад, з психопатології наявний всього один підручник, а охочих працювати — 49 чоловік...

Виникає питання: чи так і далі буде?

В. БОРЦОВ,
студент II курсу педагогічного факультету.

Успіх кожного — загальна радість

В ці дні кабінети, читальний зал переповнені студентами: всі наполегливо трудяться, ледарів зараз нема — нікому не посміхається оцінка, що виставляється в списку синім олівцем!

Багато цікавого можна спостерігати зараз в інституті.

Ось збираються студенти рано-вранці коло дверей аудиторії, де на столі — екзаменаційні білети!.. Перша відважна четвірка рушає. Їх проводжають урочисто, дивуючись і заздрячи їх сміливості. Після цього починається швидке перегортання підручників, останній вигук, який супроводжує тих, хто зникає за дверима: «Ни пуха, ни пера»... і містична, ледь-ледь чутна відповідь: «К черту» — картина, яка б надихала будь-якого майстра живопису! Скрізь мальовничі групи: ось Гекова зігнулась під тягарем підручників. Вона вчила як слід, і ніхто не дивується, коли у неї в заліковій книжці з'являється чергова п'ятірка... Ось стрілою вилетіла Глазиріна — ну, звичайно, п'ять! Вона завжди на екзамені віддає перевагу цій цифрі. Оточуючі зітхають: «Який легкий білет, яка ти щаслива!» і тут же жартома просять «зникнути з очей»...

Трохи засмученими виходять ті, хто одержав четвірки. Але і тут підбадьорююча, гаряча підтримка: «Тамаро, ти ж знаєш на п'ять», — говорять Т. Демченко. І це дійсно так, але їй заважає український акцент. Та це нічого. Працює Тамара сумлінно і згодом обов'язково подолає цю трудність.

Складають екзамени добре. Успіх кожного викликає загальну радість.

Після успішно складеного екзамену — в кіно. Це вже стало традицією. Навіть похмурий день здається сонячним і яскравим.

Що ж, щасливої дороги! Бажаємо і надалі великих вам успіхів, друзі!

І. ЄРМОЛЬЧИК,
С. КОРНЄВА,
Н. ІВАНЧУК,
студенти II курсу мовно-літературного факультету (російський відділ).

Наші перші показники

Ось уже два тижні тривають перші для нас екзамени у вузі.

Старанна підготовка до них дала хороші результати. Такі студенти, як А. Парадник, Ю. Боєва, Д. Гладишко, Н. Мухіна, А. Конфорович, Г. Кулик, І. Жовтобрюх, Г. Ізвекова, В. Савенко, А. Чернецька, О. Якубенко склали перші два екзамени на «відмінно». Багато студентів одержали «відмінно» і «добре».

Але разом з тим у нас є студенти, які виявили неглибокі знання. Особливо погані наслідки екзамену з такого важливого предмета, як математичний аналіз. Незадовільні оцінки з математичного аналізу одержали 12 студентів: **О. Бондаренко, Л. Куліш, А. Обертас, Ю. Василенко, М. Солдатенко, Л. Тетянчук, Л. Ліструва, В. Кириченко, В. Лушпей, О. Ромась, А. Бриль, Л. Пилипенко.**

Ці товариші повинні зробити для себе відповідний висновок: систематично працювати на протязі семестру, більш старанно готуватися до екзаменів.

М. ГУДИЛІНА,
секретар комсомольського бюро I курсу фізико-математичного факультету.

ДРУГИЙ ЕКЗАМЕН — БЕЗ ЖОДНОЇ ТРІЙКИ

Що трапилось?! Куди зникли наші студенти? — подумала я, підійшовши до аудиторії, в якій ми повинні були складати екзамен з технології металів. Виявилось, що всі знаходяться в аудиторії — «болюють».

— Підеш за Людою, — зразу повідомили мене, ледве я встигла привітатись.

— Добре.

Відповідав Борис Стадник.

— Він першим здає?

— Тихше. Перший.

У напруженому чеканні пройшло хвилин десять.

— П'ятірка...

Тільки «добре» і «відмінно» записував викладач в цей день у наші залікові книжки.

А. ДЕНИСЮК,
студентка 32-ої групи фізиків.

Кабінет під час сесії

У період підготовки до зимової сесії кабінет спецпедагогіки провів чималу роботу по створенню необхідних умов для самостійної підготовки студентів. Так, в кабінеті вивішено списки рекомендованої літератури з кожного курсу та розклад екзаменів студентів з спеціальних дисциплін. Придбано також нову літературу з сурдопедагогіки і олігофренопедагогіки. В період екзаменаційної сесії помітно пожвавішала робота студентів у кабінеті спецпедагогіки. Щоденно тут працюють від 30 до 40 чоловік. Слід відмітити, що бібліотека інституту несвоєчасно і в дуже незначній кількості постачає кабінети потрібною літературою. Так, наприклад, на 25 студентів наявний тільки один підручник з олігофренопедагогіки.

Студенти з усією серйозністю включились у підготовку до сесії. Про сумлінну їх працю свідчать результати складених екзаменів.

Л. МАКОВЄЄВА,
старший лаборант кабінету спецпедагогіки.

На ф о т о: студентки II курсу педагогічного факультету готуються до екзамену в кабінеті спецпедагогіки.

Нові надходження до бібліотеки

Нещодавно бібліотека нашого інституту одержала велику партію музичної літератури—1300 примірників. Серед одержаних книг — твори класиків української та російської музики, критичні праці В. В. Стасова, «Всесвітня історія музики» Р. Грубера, «Російська думка про музику» Ю. Кремльова та інші.

ПЯТНИЦКИЙ О. Записки большевика. М., Госполитиздат, 1956.

БУРЛАКА Ф. Напередодні. Роман. «Радянський письменник», 1956.

СИРОТИНСКИЙ С. Путь Арсения. М., Воениздат, 1956.

ТАГОР Р. Гóра. Перевод с английского. М., Госполитиздат, 1956.

По сторінках багатотиражних газет

У Київському політехнічному інституті відбулась зустріч студентів з старим більшовиком В. В. Суходольським, учасником січневого збройного повстання трудящих Києва у 1918 р. проти Центральної ради. Тов. Суходольський поділився спогадами про мужність і відвагу борців за Владу Рад, докладно розповів про братню допомогу великого російського народу в боротьбі за встановлення Радянської влади на Україні. (Газета «За радянського інженера», 25 січня 1957 р.).

* * *

У Київському медичному інституті імені академіка О. О. Богомольця почав працювати університет культури. В університеті є відділення: суспільних наук (філософія, історія КПРС, політекономія, історія СРСР та УРСР), природознавства, медичних наук, мистецтва та літератури. (Газета «За медичні кадри», 1 лютого 1957 р.).

* * *

Газета Київської кіностудії «За радянський фільм» за 29 січня 1957 року вмістила список кінофільмів, висунутих на здобуття Ленінських премій в галузі кінематографії. До них належать: «Лурджа Магдани» (виробництво «Грузія-фільм»), «Весняні заморозки» (виробництво Ризької кіностудії), «Весна на Зарічній вулиці» (виробництво Одеської кіностудії), «Іван Франко» (виробництво Київської кіностудії), «Велика сім'я» (виробництво «Ленфільм»), «Сорок перший» та широкоекранний фільм «Пролог» (виробництво «Мосфільм».

Назустріч фестивалю

1957 рік—рік VI Всесвітнього фестивалю молоді і студентів. У всьому світі молодь зараз проводить свої фестивалі, готується до зустрічі в Москві. Кожний юнак і дівчина хоче виявити свої здібності, щоб завоювати право поїхати в Москву. В Китаї, наприклад, підготовка ведеться під лозунгом: «Хай розпускається кожна квітка». Дуже важливе завдання стоїть і перед нами, радянською молоддю.

Для зарубіжних делегатів фестиваль розпочнеться з моменту вступу їх на радянську землю. Частина з них буде їхати в Москву через Київ. Багатьом з нас доведеться бути екскурсоводами в Києві. Ось чому комсомольським групам нашого інституту слід познайомитися з життям молоді різних країн, вивчити звичаї людей різних країн світу.

Молодь Радянського Союзу готує подарунки VI Всесвітньому фестивалю. Вони можуть бути самими різноманітними. Наші вишивальниці змогли б зробити в подарунок фестивалю український національний костюм, рушник чи щось інше; фотолюбителі — невеличкі альбоми видів Києва чи інших міст, альбоми українських пейзажів. Треба обміркувати, що могли б зробити ми самі (індивідуально чи колективно) в наших майстернях, в гуртку «Умілі руки».

В кінці квітня буде проходити I фестиваль нашого інституту. Для керівництва підготовкою створено фестивальний оргкомітет (голова М. Власко).

В оргкомітеті є такі відділи:

1. Пропаганди та агітації фестивалю (голова комісії — Л. Манько, член комітету комсомолу).

2. Художня секція (голова комісії — старший викладач Ф. С. Грім).

3. Спортивна секція (голова комісії — викладач К. Р. Речиць).

4. Господарча секція (голова комісії—М. С. Босенко, заступник директора по господарській частині).

5. Наукова секція (голова комісії — професор П. К. Волинський).

Наш перший інститутський фестиваль пройде добре лише тоді, коли підготовка і проведення його стане невід'ємною справою кожної комсомольської групи. Досвіду у нас немає, а тому у підготовці до фестивалю повинні взяти найактивнішу участь всі.

В інституті поповнюються хоровий, драматичний, хореографічний колективи, колектив народних інструментів. Важливе місце на фестивалі займе фізкультура і спорт.

Підготовка до фестивалю — це пожвавлення, поліпшення всієї нашої роботи. Оргкомітет проведе курсові та факультетські огляди художньої самодіяльності, наукової та спортивної роботи. Будуть оголошені конкурси на кращий тематичний вечір, на кращу фестивальну пісню, вірш чи оповідання.

А які подарунки підготувати до нашого фестивалю? Як оформити поле стадіону? Під яким лозунгом ми проведемо наш фестиваль? Безліч питань виникає і, щоб їх вирішити, необхідний молодий запал, фантазія, а, головне, робота.

Товариші студенти!

В кожній групі обміркуйте ці питання. Активно готуйтеся до фестивалю!

ПРО ЩО НАМ ПИШУТЬ

(Огляд листів із шкіл)

Дирекція інституту одержує численні листи від наших випускників; надходять листи також і від директорів шкіл, в яких розповідається про роботу вихованців інституту. В багатьох листах разом з короткими повідомленнями про те, як працюють колишні наші студенти, ми зустрічаємо і цікаві думки досвідчених вчителів (авторів цих листів) про поліпшення підготовки вчительських кадрів у педагогічних інститутах.

У цій статті ми розглянемо деякі листи (за 1956 рік), зупинившись в основному на листах директорів шкіл.

Перед нами лист з Карапишської середньої школи Київської області. Директор цієї школи розповідає про сумлінну роботу випускника фізико-математичного факультету комуніста О. Жежеруна. Викладаючи фізику, електротехніку та машинознавство, він виявив грунтовні знання програмного матеріалу. Тов. Жежерун — хороший організатор учнівського колективу, активний учасник громадського життя школи та села.

Глибока повага до молодої вчительки Н. Богданець відчувається в листі директора Завадівської школи Одеської області т. Синякова. Тов. Богданець — випускниця мовно-літературного факультету 1955 р. Вона успішно веде навчальну роботу, постійно шукаючи нових, більш ефективних методів і прийомів навчання. Добре працює вона і як класний керівник, бере активну участь у громадській роботі.

Директор Бродівського педучилища (Львівська область) т. Скотинянський позитивно оцінює роботу випускників педагогічного факультету Є. Мазур (1954 р.) і Т. Табачної (1955 р.).

Читати такі відгуки про роботу випускників нашого інституту, безперечно, надзвичайно приємно. Але, на жаль, не про всіх колишніх наших студентів директори шкіл такої ж думки.

Так, в листі директора Глевахської середньої школи Київської області т. Поповича ми читаємо: «І. Александра (випускниця фізико - математичного факультету, 1955 р.) фактичний матеріал знає неглибоко і слабо пов'язує його з політехнічним навчанням... У громадському житті школи та села участі не бере... До поліпшення знань та загальної успішності учнів відноситься зовсім байдуже». Байдуже ставлення до учнів, відсутність усякого бажання допомогти колгоспникам—навіть важко уявити собі таким радянського вчителя! Такі факти повинні примусити нас серйозніше займатись підготовкою вчителів для школи. Наші випускники йдуть на село, там вони вливаються в ряди сільської інтелігенції, яка несе світло знань і культури населенню. Про це повинні пам'ятати наші студенти.

Дуже неприємно читати лист директора Барахтянської середньої школи Київської області т. Самійленка про випускниць фізико-математичного факультету Т. Лимар (1954 р.) і Л. Полякову (1955 р.).

«Непереборною перешкодою в роботі т. Лимар як викладача фізики,— пише т. Самійленко,—є те, що вона не знає окремих машин практично. Теоретично вона знає їх будову і роботу, але коли перед нею машина, вона виявляє повну безпорадність і нерозуміння взаємодії деталей. Всі зусилля адміністрації школи, спрямовані на те, щоб примусити т. Лимар організувати технічний гурток, не дали наслідків. Тов. Лимар не зуміла прищепити учням любові до техніки».

Ще гірша характеристика Л. Полякової. «Вона, — як пише тов. Самійленко,—зовсім не підготовлена до викладання фізики не лише у 8—10, а навіть у 6—7 класах. Якщо теорію фізики вона дещо розуміє, то при застосуванні її на практиці виявляє повну безпорадність в елементарних питаннях. Наприклад, при школі є проста пересувна електростанція «Київ». Ми запропонували Поляковій організувати гурток по вивченню цього «движка». Вона категорично відмовилась, заявивши: «Я в ньому нічого не розумію, цього в підручнику немає»... Повне нерозуміння методики викладання, ігнорування порад досвідчених вчителів привели до того, що Полякова не завоювала авторитету серед учнів. Її уроки проходять на такому низькому рівні, що не дають ніякої користі. Зриви уроків у неї стали системою».

Ні Т. Лимар, ні Л. Полякова виховної роботи з дітьми в школі і поза школою не проводять, участі в громадській роботі школи і села не беруть...

Сподіваємось, що зараз на фізико-математичному факультеті справа з вивченням машин на практиці, в дії поставлена краще. Керівники факультету і викладачі повинні пильно слідкувати за тим, щоб його випускники не попадали в таке прикре становище, як попали Т. Лимар та Л. Полякова.

Наш інститут щороку влаштовує традиційні вечори зустрічі з випускниками. Щороку в березні місяці колишні студенти збираються в знайомих, таких рідних аудиторіях, діляться з своїми молодшими товаришами, майбутніми вчителями, досвідом своєї роботи в школі. Цілком зрозуміло, що таким учителям, як І. Александра, Т. Лимар та Л. Полякова, на цих зустрічах робити нічого. Саме про це пише стара вчителька Софіївської школи-інтернату, розповідаючи про випускницю дефектологічного відділу педагогічного факультету В. Починок, якій «нічим поділитися з тими студентами, що скоро поїдуть працювати в школи».

«Я думаю, — пише ця вчителька,—що В. Починок, навчаючись в інституті, студентський колектив не любила і студенти не любили її. Я не помилюсь, якщо назву її егоїстом». Маючи диплом інституту, вона ніколи не допомагає своїм товаришам у роботі з розумово-відсталими дітьми. «В. Починок думає, — пише далі автор листа, — що вона більше всіх знає, бо серед працюючих у нашій школі тільки вона закінчила той інститут, який готує вчителів для спецшкіл. У громадській роботі в школі і поза школою вона ніякої участі не бере».

(Далі буде)

О. С. Пушкін і М. І. Глінка

До 120-річчя з дня смерті О. С. Пушкіна і 100-річчя з дня смерті М. І. Глінки

У рамках газетної статті неможливо навіть в самих загальних рисах висвітлити головні проблеми пушкінсько-глінкінської спільності. Зупинимось лише на питанні про національно-російську природу творчості поета і композитора.

Безумовно, Пушкін впливав на Глінку перш за все передовими ідеями, прагненнями і новаторським художнім складом своєї творчості. Глінка тільки тому створив у «Иване Сусанине» монументальний образ російського національного героя, що грунт для створення національно-героїчної музичної епопеї в російському мистецтві того часу був уже підготовлений, і перш за все—творами Пушкіна. Творчість Пушкіна хронологічно дещо передувала творчості Глінки, і композитор не міг залишатися байдужим до основних принципів пушкінської поетики.

Якщо у творах Пушкіна «вперше відкрився нам дійсний російський світ» (М. Добролюбов), то Глінка своїм «Иваном Сусаниным» відкрив у музичному мистецтві «новий період: Період Російської музики» (В. Одоєвський). Музикальний критик Г. Ларош вперше звернув увагу на подібність творів Пушкіна і Глінки, яка виявляла себе в їх національних якостях. Образи чудової опери «Руслан и Людмила» підказані композитору пушкінською творчістю, причому не стільки однойменною романтичною поемою-казкою, скільки зрілим реалізмом великого поета. Завдяки цьому опера Глінки стала, за словами В. Стасова, «одним з найдосконаліших і найхудожніших проявів російської національності».

Активним виявом національного характеру творчості Пушкіна і Глінки є її гарячий патріотичний пафос. Згадаємо пушкінську «Полтаву» або величний гімн «Славься» у фіналі «Ивана Сусанина», який часто характеризують словами з «Медного всадника»: «Все флаги в гости будут к нам и запируем на просторе!».

У зв'язку з цим не можна не зупинитись на питаннях про народність творчості Пушкіна і Глінки, бо поет і композитор розуміли, що яскраві та істотні риси національного складаються, головним чином, у народі. В «Борисе Годунове» Пушкін сміливо виводить на сцену народні маси, а Глінка звертається до теми героїчного подвигу російського селянина в «Иване Сусанине». Ф. Булгарин злісно «критикує» реалістичні твори Пушкіна і глінкінського «Сусанина», вважаючи їх «не в меру русскими», тобто вбачаючи їх негативні якості у їх народності. Зате передова критична думка і, перш за все, В. Бєлінський бачили в Пушкіні і Глінці засновників російського реалістичного мистецтва.

О. М. Горький говорив, що Пушкін був першим, хто зрозумів, що «мова створюється народом» і що літературна мова—це та ж народна, тільки «оброблена майстрами». Такою ж була думка Глінки, який сказав: «Створює музику народ, а ми, художники, тільки її аранжуємо».

Навіть звертаючись до неросійських мотивів і тем, Пушкін і Глінка залишались російськими національними художниками. Образи ряду творів Глінки, що створювали ілюзію чужих націй, підказані композитору безпосередньо пушкінськими віршами («східні глави» «Руслана», романси «Ночной зефир», «Я здесь, Инезилья», «Мэри»). Про взаємозв'язки пушкінських і глінкінських творчих принципів свідчить, між іншим, і той факт, що музика романсу «В крови горит огонь желанья» написана незалежно від Пушкіна і притому на зовсім інші слова. Але пушкінський текст, з'єднавшись пізніше з глінкінською мелодією, зрісся з нею органічніше.

Багато творів Пушкіна і Глінки не створювались на основі російської народної пісні, та все ж їх національно-російські риси очевидні для всіх. Із творів, що дають нам уявлення про цю особливість творчості Пушкіна і Глінки, досить назвати романс «Я помню чудное мгновенье»...

Не можна не відзначити, що О. М. Горький, назвавши Пушкіна «найповнішим виразом духовних сил Росії», поставив «поряд з ним» — «чарівника Глінку».

Ю. ЯНКОВСЬКИЙ.

Студентка **М. Павлова** (IV курс, педагогічний факультет) малює з натури.

Фото М. Шуряка.

Наші думки і побажання

Стаття П. І. Хакала «Справа, про яку не слід забувати» («За педагогічні кадри» № 2, 1957 р.) викликала у нас великий інтерес: питання, які в ній порушуються, мають до нас пряме відношення.

Дійсно, у справі підготовки викладачів для вузів через аспірантуру є ряд недоліків. Методичної літератури аспіранти не вивчають, бо такої літератури нема. Дуже незначна увага приділяється педпрактиці аспірантів. Майже відсутнє відвідування лекцій та практичних занять викладачів кафедри. Бажано, щоб у план роботи аспірантів в обов'язковому порядку було введено відвідування лекцій та практичних занять викладачів кафедри.

Аспіранти не відвідують також відкритих лекцій і не приймають участі в їх обговоренні.

Та говорити треба не лише про недостатню підготовку аспірантів з методики викладання.

На нашу думку, найголовнішим недоліком у підготовці молодих вузівських кадрів є недостатня теоретична їх підготовка. Молодий викладач, який добре засвоїв теоретичний матеріал, може швидше знайти форму передачі цих знань студентам.

Але для набуття теоретичних знань із спеціальних дисциплін відводиться відносно мало часу.

На кожній кафедрі планується два екзамени з спеціальних дисциплін. Ми не можемо говорити про інші спеціальності, але для якісної підготовки викладача мови цього недосить.

Не можна добре опрацювати всю літературу з старослов'янської мови, історичної граматики, з історії української літературної мови та з курсу сучасної української літературної мови, коли всі ці дисципліни складаються одним екзаменом.

Одним екзаменом складається загальне мовознавство, порівняльно-історичне мовознавство та історія мовознавства.

Здається, доцільніше було б відвести більше часу для спеціальних екзаменів.

У минулому навчальному році кафедра української мови виділила цілий ряд заліків, які (знаємо це з власного досвіду) лише формально відрізняються від екзаменів.

Для нас, аспірантів, цей захід приніс багато користі.

На протязі року, поряд з підготовкою до екзаменів з філософії та іноземної мови, ми готувалися і складали заліки з спеціальних дисциплін. Це дало можливість охопити більше літератури та опрацювати її детальніше.

Особливо цінним у теоретичному озброєнні аспірантів є запроваджені на кафедрі української мови лекції з тих питань, в яких інколи важко розібратися аспірантові. Лекції та практичні заняття М. К. Бойчука з окремих питань індоєвропеїстики та праслов'янщини принесли нам багато користі. Ці ж лекції та практичні заняття дали нам немало і з методичної сторони.

Г. ДОВЖЕНКО,
Є. РЕГУШЕВСЬКИЙ,
Н. ЯЦЕНКО,
аспіранти кафедри української мови 2-го року навчання.

ВІД РЕДАКЦІЇ. Актуальність питань, піднятих у статті П. І. Хакала, безперечна. Доцільно винести обговорення цього важливого питання на Вчену раду інституту.

Пропаганда кращих традицій комсомолу

Комітет ЛКСМУ приділяє велику увагу вихованню молоді на революційних традиціях комсомолу, на його героїчній історії. В зв'язку з цим комітет готує виставку з трьома відділами: «Партія і комсомол», «Історія Ленінського комсомолу», «Комсомол в художній літературі». У підготовці цієї виставки діяльну участь беруть комсомольці IV курсу мовно-літературного факультету Г. Мурахвер, Т. Разумова, Т. Мойсєєва, Т. Худякова, бібліотекар т. Чорнобай і інші. Виставка відкриється 1 березня 1957 року.

Комітет ЛКСМУ вирішив у другому семестрі провести на курсах тематичні вечори: «Бойовий шлях комсомолу» (II курс мовно-літературного факультету), «Жити, працювати і вчитись по Ільїчу» (фізико-математичний факультет), «Образ Леніна в художній літературі» (III курс мовно-літературного факультету) і багато інших. В газеті «За педагогічні кадри» будуть надруковані нариси з історії комсомолу інституту.

Політехнічне навчання в загальноосвітній школі

(З досвіду 136-ої середньої школи м. Києва)

У період між XIX і XX з'їздами партії школи України зібрали деякий досвід політехнічного навчання і підготовки випускників середньої школи до майбутньої практичної діяльності. Сотні передових шкіл, тисячі педагогів, озброєні рішенням партії та вченням марксизму-ленінізму про політехнічну освіту, мають деякі досягнення у здійсненні завдань, поставлених Партією та Урядом перед школою.

Кафедра педагогіки нашого інституту в минулому році займалась питанням узагальнення досвіду політехнічного навчання у 136-й середній школі. Ця школа розташована в робітничому районі міста. Тут живуть робітники і службовці передових київських підприємств ТЕЦ-3, бавовняно-прядильної фабрики та фабрики ім. Горького, які за останні роки провели велику роботу у запровадженні політехнічної освіти. Так, фабрика ім. Горького і ТЕЦ-3 обладнали для школи п'ять майстерень: слюсарно-механічну, столярну, електро-зварювальну, швейну і автоклас.

Педагогічний колектив школи (директор т. Похольченко С. А.) творчо підходить до розв'язання питань політехнічного навчання, пов'язуючи його з програмними завданнями загальноосвітньої школи.

При проведенні уроків увага учнів звертається на вивчення законів, що застосовуються в промисловості та сільському господарстві. Вчителі широко застосовують унаочнення. Цінним є й те, що до виготовлення окремих наочних приладів (особливо з фізики і математики) залучаються учні як в процесі виготовлення їх у шкільних майстернях, так і дома.

Одним з важливих елементів політехнічного навчання в 136 школі є розв'язання задач з математики, хімії, фізики. Під час рішення таких задач учні за допомогою вчителів провадили необхідні вимірювання, вирахування і в процесі роботи виявляли інтерес до окремих виробничих проблем.

При вивченні програмового матеріалу з курсу фізики, математики, хімії і біології вчителі прагнуть до того, щоб учні добре собі уявляли, яке застосування в галузі виробництва і народного господарства можуть мати одержані ними знання з цих дисциплін.

Так, наприклад, вчителька т. Барабаш для закріплення програмового матеріалу з хімії провела з учнями цікаву практичну роботу на пришкільній ділянці: аналіз грунту. Учні провели також роботу по вивченню ефективності мінеральних добрив для збільшення врожаїв сільськогосподарських культур. Лабораторні заняття в 136 школі провадяться, як правило, фронтально, тобто з учнями всього класу.

Виходячи з ленінського розуміння політехнічного навчання, вчителі старших класів уже давно провели виробничі екскурсії, які є одним з важливих засобів політехнічної підготовки учнів.

У школі за допомогою інженерно-технічного персоналу підприємств в 1955—56 навчальному році були організовані гуртки по токарній, слюсарній і столярній справах, гурток по електрозварці і автомобільній справі, гурток крою і шиття та інші. Крім виробничих, у школі працює біля 15 предметних гуртків. Роботою в них охоплено біля 400 учнів.

У шкільних учбових майстернях учні V—VII класів навчаються по 2 години на тиждень. Під керівництвом інструкторів вони вчаться пиляти, стругати, обробляти дерево, з'єднувати дерев'яні деталі, опановують елементарні правила і прийоми роботи із залізом, з листовим металом, з деревом тощо.

У VIII—X класах введено практикум з машинознавства і електротехніки. Так, в IX і X класах учні знайомляться з будовою й принципами водіння автомобіля або трактора, одержують навички з слюсарно-складальних операцій, з механічної обробки металу тощо.

Починаючи з 1955—56 навчального року в 136 школі, як і в багатьох школах Радянської України, приділено велику увагу класам з виробничим навчанням. Учні 8-х та 9-х класів, а також два 5 та 6 класи (переростків), крім загальноосвітніх знань, дістають певну виробничу практику в учбових майстернях суднобудівельного технікуму.

Після трьохрічного навчання в класах з виробничим навчанням випускник середньої школи разом з атестатом зрілості одержує право бути слюсарем чи токарем 3-го розряду. Досвід виробничого навчання в 136 школі показує, що добре організоване теоретичне і практичне навчання в учбових майстернях забезпечує ознайомлення школярів з найважливішими принципами і процесами механічного виробництва, з технікою в сучасному механічному виробництві та з елементами організації праці на виробництві.

Немає сумніву в тому, що виробниче навчання в поєднанні з глибоким вивченням основ наук розширить загальнотехнічний кругозір учнів, дасть їм певні політехнічні знання, вміння і навички, потрібні для майбутньої виробничої професії.

Г. ПРОКОПЕНКО,
кандидат педагогічних наук.

Заняття спортом — запорука здоров'я

Успіхи наших баскетболісток

24 чоловічих і жіночих баскетбольних команди вступили в спортивну боротьбу на першість міста Києва. В цих змаганнях успішно виступає наша жіноча команда, яка має 4 перемоги (з 4-х ігор) над командами технологічного інституту харчової промисловості, політехнікуму зв'язку, університету і командою «Спартак».

Особливо слід відзначити чудову гру наших студенток з командами «Спартак» і університету. У зустрічі з командою «Спартак» вони добилися перемоги з невеликою перевагою 42 : 40. Завзятішою була боротьба за перемогу з студентками університету: обидві команди прагнули перемогти. Кілька разів попереду була то одна, то інша команда; основний час закінчився, а рахунок був 50 : 50. Судді для визначення результату дали додатковий час. П'ять хвилин напруженої гри дали нашим баскетболісткам 18 очок, і вони вийшли переможницями в цій запеклій боротьбі з рахунком 68 : 50. У цій грі команда виступала в такому складі: С. Левіна, К. Бондаренко, А. Чахович, Р. Стебко, Л. Кушнір, Н. Івахненко.

Побажаємо їм подальших успіхів!

Для занять спортом завжди можна знайти час

Нерідко доводиться чути, що студенти старших курсів перестали займатися спортом. Це тим більш дивно, що на першому і другому курсах деякі з цих товаришів належали до числа хороших спортсменів.

Чи можна взагалі таких товаришів назвати спортсменами? На мою думку, ні! Вони ніколи не любили спорт, а ходили на тренування лише тому, що цього вимагала вузівська програма. Це свідчить і про те, що спортивна робота в групі стояла на невисокому рівні.

У нашій групі основна маса студентів, розпочавши заняття на 1-му курсі, продовжує систематично займатись спортом. Відвідування секцій, виступи на змаганнях, кожна перемога чи невдача спортсмена — все це загальна справа всієї групи.

Дев'ять студентів нашої групи є членами збірних команд інституту (А. Парубченко, Ю. Францев, Л. Павлов, Л. Літвінова, В. Бабіч, І. Баглай, С. Розенберг і ін.).

В спорті міцнішає і дружба. Для прикладу розкажу вам про наших плавців. У секції плавання — четверо наших студентів: А. Парубченко, В. Волошенюк, Ю. Францев, О. Семко. Заняття в секції плавання стали для нас необхідністю. Дружнє змагання допомагає нам покращувати свої спортивні результати. Але спортивні досягнення і академічна заборгованість — поняття несумісні для студентів, які вважають себе членами сім'ї спортсменів. Тому кожен з нас турбується за успішність своїх товаришів. Спорт не заважає нам у навчанні і є хорошим відпочинком у дні напруженої роботи, тому ми не пропускаємо тренувань і в дні підготовки до екзаменів.

Для занять спортом завжди можна знайти час!

О. СЕМКО,
студент 32 групи фізиків.

Наймолодша секція

Однією з наймолодших спортивних секцій в нашому інституті є секція важкої атлетики, яка розпочала свою роботу лише з другого півріччя минулого року. Команда складалась всього з шести чоловік. Спочатку дехто з нас не вірив в те, що доб'ється успіху. Але наш тренер Л. В. Венглінський підбадьорював нас, попередивши, що головне для досягнення успіху — регулярні заняття, тренування. І згодом ми в цьому самі переконалися. Так, студент О. Отченко виконав норму III розряду; хороших результатів досягли тт. Черницький і Немирович, які вже закінчили наш інститут. У команді залишились І. Лобурець (II курс, педагогічний факультет), Ш. Мурга (II курс, мовно-літературний факультет) та Ю. Калашніков (III курс, фізико-математичний факультет).

Згадані товариші ще не стали розрядниками, але вже відчувається, що при систематичному тренуванні в недалекому майбутньому вони виконають розрядні норми.

Важка атлетика (штанга) — це вид спорту, який вимагає суворого режиму. Про необхідність його додержання часто нагадує нам і наш викладач. Але не слід забувати, що хороших результатів можна досягти лише при систематичній праці. Деякі студенти під час сесії припинили тренування.

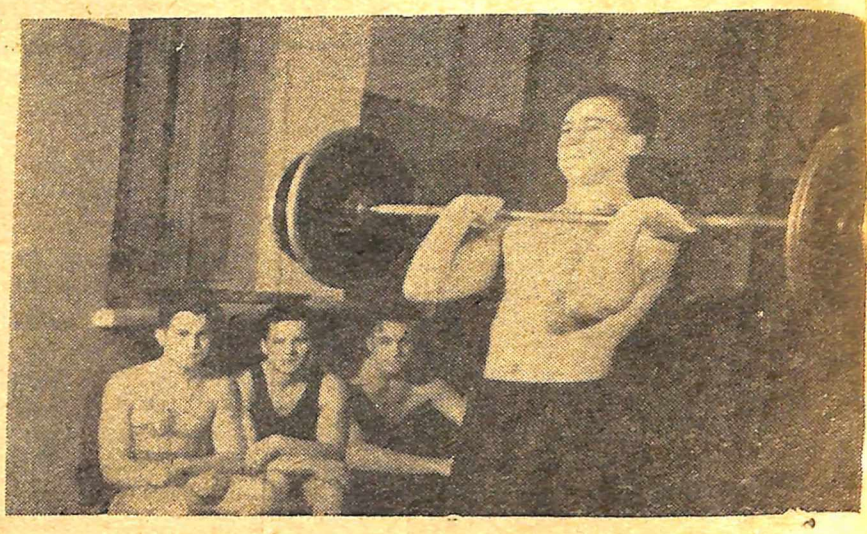

На фото: заняття секції важкої атлетики.
Фото М. Шуряка.

Звичайно, підготовка до екзаменів — перш за все, але ж зовсім припиняти тренування ні в якому разі не можна.

Слід згадати і про наші умови. Ще в минулому році кафедра фізвиховання замовила дерево для помосту. Ми довго терпляче чекали, та, мабуть, даремно... Дивно, як товариші, яким доручено цю справу, можуть так безвідповідально ставитись до своїх обов'язків?

У цьому році було також дано пропозицію кафедрі фізвиховання придбати ще одну штангу, в якій виникла невідкладна потреба: з однією штангою повинні займатись тільки 4—5 чоловік, а не десять. Сподіваємось, що згадані недоліки в недалекому майбутньому будуть ліквідовані і наш спортивний інвентар буде поповнений. Будуть у нас і гантелі, яких у нас вистачає тільки для третини команди, і гирі, яких у нас зовсім немає, і ін.

Товариші! Секція важкої атлетики продовжує набір бажаючих працювати в ній. Пам'ятайте, що заняття спортом — це запорука здоров'я!

І. ЛОБУРЕЦЬ,
Ш. МУРГА,
Ю. КАЛАШНІКОВ,
члени секції важкої атлетики.

Ще одна перемога

2—3 лютого ц. р. в Києві проходила VI зимова першість міста з легкої атлетики. Незважаючи на несприятливі кліматичні умови, інтерес до змагань і їх масовість не зменшилися.

В перший день змагань значних успіхів домоглися наші студенти С. Ховхун (дистанцію 100 м він пробіг за 12,2 сек.), А. Кобов (за 12,5 сек.).

Слід відзначити непогані результати наших новаків — Г. Василенко (штовхання ядра), О. Косенка (біг на 1500 і 800 м), А. Василенка (стрибки в довжину і потрійний стрибок).

Новий особистий рекорд у метанні диска в зимових умовах встановила Г. Василенко (33, 83 м). По підсумках першого дня змагань наш колектив вийшов на третє призове місце серед вузів.

Наші легкоатлети А. Лобко, Г. Василенко, А. Василенко, О. Косенко, В. Бондар і ін. на другий день теж домоглися непоганих результатів, закріпивши перемогу нашого спортивного колективу.

Проте, є товариші, які не уболівають за честь свого інституту, за честь команди. Це — **Л. Урбанська, Є. Семенченко, А. Бурлов, Н. Нечай, О. Ященко, Р. Кожемяна.** Згадані товариші не визнали за необхідне з'явитися на змагання і підвели весь колектив, який при їх участі міг би вийти на друге місце.

Раді ДСТ і фізбюро факультетів необхідно зробити організаційні висновки відносно цих товаришів. Час вже покінчити з таким безвідповідальним ставленням до своїх громадських обов'язків.

Ю. БИКОВЦЕВ.

На фото: кращий легкоатлет інституту, другорозрядник **С. Ховхун** на тренуванні (тренер — **В. С. Спірідонов**).
Фото М. Шуряка.

Конкурс на рішення шахових задач і етюда

Оголошується конкурс на приз газети «За педагогічні кадри» для студентів, аспірантів і працівників інституту. Для рішення пропонується сім конкурсних завдань: дві задачі на 2 ходи, три — на 3 ходи, одна — на 4 ходи і один етюд.

За правильне рішення задачі на 2 ходи учаснику конкурсу зараховується 2 очка, за рішення задачі на 3 ходи — 3 очка, за рішення задачі на 4 ходи — 4 очка, за рішення етюду — 5 очок.

За побічне рішення задачі нараховується така ж кількість очок, як і за основне рішення. Переможцями конкурсу будуть вважатися товариші, які наберуть найбільше очок.

Рішення треба надсилати в редакцію газети з вказівкою прізвища, факультету, курсу.

Строк надсилання рішень завдань: опублікованих у цьому номері — 20 днів, у наступних — 10 днів після надрукування в газеті. Результати конкурсу будуть публікуватися в інститутській газеті 25 квітня 1957 року.

П'ять переможців конкурсу будуть нагороджені призами і дипломами Ради ДСТ «Буревісник».

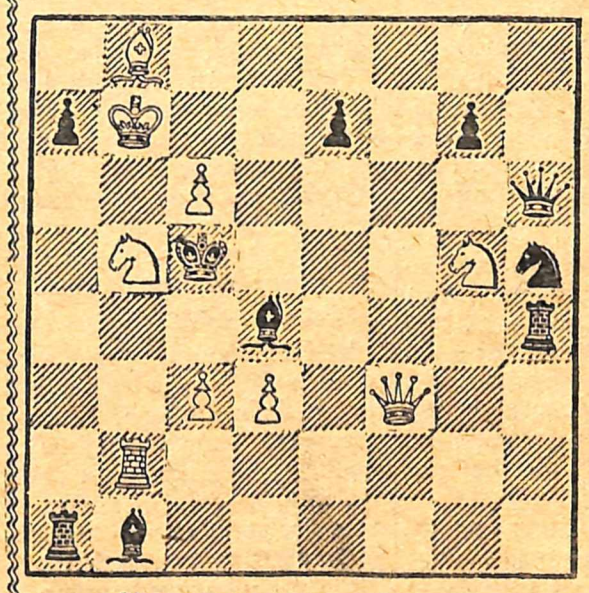

Мат за два ходи.

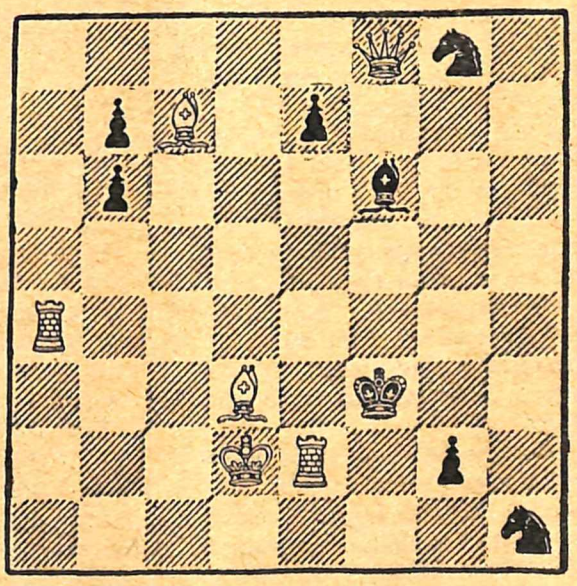

Мат за два ходи.

ВІДПОВІДЬ НА ЗАДАЧУ, ВМІЩЕНУ В ГАЗЕТІ ЗА 18 СІЧНЯ 1957 року

1. Ка 6 — Кс 7
2. Кс 7 — е 6
3. К 8 — 7
4. Ке 6 — 5
5. К 5 — 3

Кр е 8 — 8
Кр 8 — д 8
Кр д 8 : 7
Кр 7 — 6
і білі роблять нічию.

або

3. ...
4. К 7 — 5!

е 2 — е 1 ф.

Перекривши пішака е7 і випускаючи короля з клітини білі досягають нічиєї, ходячи королем по вертикалях а, в і (одним-єдиним ферзьом поставити неможливо).

Є. КОСТЕЦЬКИЙ,
студент III курсу фізико-математичного факультету.

Редактор В. ПЕРЕДЕРІЙ.

БФ 01919 Адреса редакції: м. Київ, бульвар Шевченка, 22/24, тел. 5-21-21, дод. 43. Друкарня КДПІ, Франка, 44. Зам. 77—1000